

ע"פ 44898/08/14 - מדינת ישראל נגד דוד אשורוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 44898-08-14 מדינת ישראל נ' אשורוב
תיק חיצוני: 377073/2012 איילון

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט גו'רג' קרא, ס"נ
כב' השופטת מרים סוקולוב
המערערת: מדינת ישראל
נגד
המשיב: דוד אשורוב

פסק דין

המשיב הובא לדין בבית משפט קמא בעבירה של גניבה שחזרה על עצמה בשלושת האישומים נושא כתב האישום. כל האישומים הם מאותו תאריך. המשיב ומי שהיה שותפו לכתב האישום הגיעו לפארק המים בחולון וגנבו בשיטתיות חפצים השייכים למתרחצים בפארק. החפצים שנגנבו כללו תיקים, פלאפון נייד, ארנק, תעודות שונות, שעון, מצלמה - סה"כ פרטי רכוש בעלי ערך משמעותי שנגזלו מהמתלוננים בתיק זה. מעשיהם של המערער וחברו הופסקו רק משנתפסו בכף ולא משום שחזרו בהם בשלב מסוים ממעשיהם.

בבית משפט קמא הודה המשיב ולאחר מכן הורשע ונשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן שיבדוק את האפשרות לביטול ההרשעה. בסופו של יום הונח בפני בית משפט קמא תסקיר שירות המבחן מיום 24.6.14 שבו בשורה התחתונה, המליץ שירות המבחן כי בית המשפט ימנע מהרשעתו ויטיל עליו צו של"צ בהיקף של 180 שעות ללא הרשעה. בית משפט קמא (כב' השופט י' יצחק) קיבל את המלצת שירות המבחן ובפסק הדין מיום 2.7.14 ביטל אכן את הרשעתו של המשיב והורה על שירות לתועלת הציבור בהיקף שהומלץ על-ידי שירות המבחן.

על החלטתו של בית משפט קמא להימנע מהרשעה מערערת המדינה בפנינו.

המדינה מפנה לכך שמדובר בסדרת עבירות ולא בעבירה אחת בודדת. המשיב פעל בשיטתיות ביחד עם חברו וגנב ממספר מתלוננים רכוש רב ערך. עוד מפנה המדינה לכך שלמשיב רישום פלילי קודם ללא הרשעה. רישום זה הוא מבית המשפט לנוער, מדובר היה שם בגניבה, זיוף וניסיון לקבלת דבר במרמה וכאמור באותו ענין הסתיים ההליך ללא הרשעה.

הטיעון המרכזי שנשען גם על האדנים שפורטו לעיל הינו כי המשיב אינו עומד בקריטריונים שנקבעו לסיום הליך ללא

הרשעה בפרשת "כתב". בית המשפט למעשה לא נימק את החלטתו להימנע מהרשעה ובפועל לא היו גם נסיבות שהצדיקו מהלך זה. היה על המשיב להראות כי ההרשעה עשויה להסב לו נזק. כזאת לא הראה המשיב ובפועל אין נזק שכזה. לפיכך, משאין נזק קונקרטי ומשביצע המשיב מספר עבירות ופגע בערך המוגן שעניינו שמירה על רכוש הציבור, לא היה מקום להימנע מהרשעה. שירות המבחן אומנם המליץ מה שהמליץ, אולם בית המשפט לעולם אינו כבול להמלצות אלה ובמקרה הזה היה מקום שלא לקבל את ההמלצה. ככל אדם צעיר, גם למשיב מן הסתם ייגרם נזק עקב הרשתות, אולם בכך אין הוא שונה מכל צעיר אחר שמבצע עבירות והגיל בפני עצמו אינו יכול להוות שיקול בלעדי לסיום ההליך בדרך זאת.

הסנגור מפנה לכך שהמשיב מאז לא ביצע עבירות. מדובר בעבירה שבוצעה בשנת 2012 ואנו מצויים היום בשלהי 2014. באשר לרישום הקודם של המשיב הסנגור טוען לענין זה, כי מדובר ברישום מבית המשפט לנוער, דרך המלך היא סיום הליך בלא הרשעה והמשיב לא זכה להתחשבות מיוחדת כאשר ההליך בעניינו הסתיים בדרך זו. עוד מפנה הסנגור לכך שהמשיב היה כשבועיים לפני מחיקת הרישום של בית משפט לנוער ולולא ההרשעה הנוכחית, אותו רישום היה נמחק. גם "לכרונולוגיה" זו יש לתת משקל.

באשר לקיומו של נזק קונקרטי, ב"כ המערערת הפנה אותנו להלכות שבהן לפחות "ניצנים" לכך שלא תמיד יחפש בית המשפט את הנזק הקונקרטי המסוים בדרך לסיום הליך ללא הרשעה. כאשר מדובר באדם צעיר הנזק הצפוי לו הוא לעולם ממשי, כך למשל המשיב בעניינו עוסק בנהיגה במשאית, הדעת נותנת כי עתידו התעסוקתי עלול להיפגע אם יובא לידיעת מעבדיו כי אכן קיימת הרשעה. הסנגור מדגיש עוד כי המרשם הפלילי קיים גם ללא הרשעה ומכאן שכל שהדאגה היא לאינפורמציה שיכול ותועמד לרשות מעסיק פוטנציאלי, הרי ניתן להעמיד אינפורמציה זו גם בדמות המרשם הפלילי ולא דווקא בדמות הרשעה פלילית. המשיב הוא אדם נורמטיבי. הוא משרת במילואים. שירת לאחרונה במבצע "צוק איתן" 38 יום ויש לאפשר לו להתחיל את חייו כאדם צעיר ללא הרשעה פלילית.

שקלנו את טיעוני הצדדים ודעתנו היא כי אין מנוס מהרשעה בתיק זה. נתחיל מעבירות שמדובר בהן:

כאמור מדובר בשלוש עבירות של גניבה. הגניבה במקרה זה בוצעה בנסיבות חמורות לדעתנו. המשיב וחברו פעלו באופן שיטתי בפארק מים. מטבע הדברים בפארק מים הציבור "מתפרק" מרכושו המייד, קרי: המטלטלין שאיתו לרבות בגדיו מכורח הנסיבות, שהרי הוא בא להשתעשע ברחצה בפארק המים. קל מאוד לבצע גניבה בנסיבות אלה. המשיב וחברו ניצלו זאת ללא היסוסים ככל הנראה. המשיב פעל בשיטתיות, עבר מאחד לאחד וגנב פרטי רכוש שונים, לרבות מכשיר טלפון ניידים. צודקת התביעה כאשר היא מפנה אותנו לחומרה של גניבת מכשירים אלה. אין מדובר רק בערך הרכושי של המכשירים, אלא בפלישה לפרטיותו של אדם שחלק גדול מהוויית קיומו מצוי על גבי הצג או בתוך קרביו של המכשיר הסלולרי שהוא מחזיק בידיו. לפיכך לגניבת מכשירים אלה יש משמעות מעבר לערכם הכספי.

נקל גם לתאר את התסכול וחוסר הנוחות שנגרם לאדם שעלה מן המים והוא מגלה כי כל רכושו המייד נגנב ממנו כשהכוונה היא לרכוש שהביא עמו בבואו לפארק. לפיכך יש מקום להתייחס לכך בחומרה ריבוי המקרים מוסיף נופך חומרה.

באשר לרישום הקודם של המשיב, גם בכך אנו רואים נסיבה לחומרה. מקובלת עלינו טענתו של הסנגור כי בבתי משפט לנוער סיום הליך ללא הרשעה היא דרך המלך ולא נתיב עוקף. יחד עם זאת, המשיב כבר היה פעם בפני הרשויות, הוא

יודע מה משמעותו של הליך פלילי, היה לו רישום פלילי, הוא זכה לחסד של רישום ללא הרשעה ולרוע המזל, לא הפיק את המסקנות והלקחים ההולמים.

באשר לתסקיר שירות המבחן, בית המשפט למעשה התייחס רק לשורה התחתונה שבו ולא לתסקיר כולו. תסקיר יש לקרוא במלואו על קרבו ועל כרעיו. לצערנו התסקיר במקרה זה איננו חד משמעי ויש גם גורמי סיכון עליהם עומד שירות המבחן. אנו מפינים לאמור בעמ' השני לתסקיר. המשיב מייחס את התנהלותו לנסיבות חיו (וזאת בהבדל מנטילת אחריות) מתקשה לפעול בדרכים יעילות בצורה מתוכננת ואחראית ולא נותן דעתו לעובדה כי עתיד לנהוג בהתנהגות שולית. גם לדברים אלה יש לתת משקל ולא רק לשורה התחתונה שעניינה המלצה.

באשר לנזק הקונקרטי, צודק הסנגור כאשר הוא אומר כי כאשר מדובר באדם צעיר פעמים רבות, ושמה במרבית המקרים, אין ביכולתו עדיין להצביע על נזק קונקרטי שהרי טרם הספיק לגבש את דרכו בחיים בין אם בצורת לימודים ובין אם בדמות עיסוק מסוים ספציפי.

התביעה ציטטה בהודעת הערעור שאמרנו לא אחת ואין לנו אלא לחזור עליהם. היינו שמחים אם היה המחוקק מאפשר במקרה זה, שוב כדרך המלך, להימנע מהרשעה כאשר מדובר בהרשעה ראשונה של אדם צעיר. המחוקק לא ראה לנכון לעשות זאת ודעתנו היא, כי מן הראוי שהדבר לא יעשה בדרך של פסיקה חקיקתית על דרך הפרשנות בלבד.

במקרה הנוכחי לא עלה בידי המערער להצביע על שום נזק, אפילו לא נזק שמתקרב להיות קונקרטי. המשיב עוסק כרגע, כך שמענו, בנהיגת משאית והדעת נותנת שעיסוק זה לא ייפגע מכל מקום, אנו מביעים תקוותנו כי אכן יוכל להמשיך בכך ולעסוק גם בעתיד בכל מקצוע שירצה לבחור בו בהנחה שלא יסתבך בעבירות נוספות. יחד עם זאת, הנזק הפוטנציאלי שגלום בעצם היותו אדם צעיר הנושא על גבו "מטען חורג" איננו יכול להוות במקרה זה מחסום בפני הרשעה.

איננו מחדשים מאום כאשר אנו אומרים שככלל עבירה פלילית הרשעה בצידה ורק לעתים נדירות יסתיים ההליך ללא הרשעה. התוצאה היא כי אנו מקבלים את ערעור המדינה ומרשיעים את המשיב בעבירות שיוחסו לו. לא נתבקשנו להתערב בענישה ואיננו עושים זאת.

השל"צ שהטיל בית משפט קמא נשאר בעינו ואנו מבטלים את עיכוב הביצוע.

ניתנה והודעה היום ז' טבת תשע"ה, 29/12/2014 במעמד הנוכחים.

מרים סוקולוב, שופטת

ג'ורג קרא, ס"נ

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד